

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑ

Ιούλιος 2021

Σε ολόκληρη την Ευρώπη, η παροχή και η λήψη φροντίδας είναι μια σταθερά και αποτελεί θέμα ζωτικής σημασίας για πολλούς Ευρωπαίους. Οικογένειες και γείτονες που υποστηρίζουν και παρέχουν φροντίδα όλο το εικοσιτετράωρο σε όσους την χρειάζονται, από παιδιά έως άτομα με αναπηρία και/ή μακροχρόνιες ασθένειες και ηλικιωμένους. Καθένας από εμάς έχει λάβει φροντίδα σε κάποια στιγμή της ζωής μας και, πιθανότατα, θα παράσχει, επίσης, φροντίδα σε κάποιον άλλο. Αυτό αποτελεί χαρακτηριστικό γνώρισμα του κοινωνικού συμβολαίου μας, από γενιά σε γενιά. Η επένδυση στην παροχή φροντίδας δεν αποτελεί απλώς ηθική αναγκαιότητα, σύμφωνα με τον ευρωπαϊκό τρόπο ζωής, αλλά κομίζει σημαντικά κοινωνικά οφέλη, μεταξύ άλλων συμβάλλοντας στη συνοχή και στην αίσθηση της οικογένειας και του ανήκειν, και επιτρέπει τη θετική ανάπτυξη τόσο εκείνων που λαμβάνουν όσο και εκείνων που παρέχουν φροντίδα.

Ωστόσο, υπάρχουν διαφορετικά μοντέλα παροχής φροντίδας στην Ευρώπη, τα οποία εξακολουθούν να αναπτύσσονται και να εξελίσσονται, αντικατοπτρίζοντας τις διαφορετικές πραγματικότητες και τις προκλήσεις της σύγχρονης ζωής. Η πανδημία COVID-19 έφερε στο προσκήνιο την παροχή φροντίδας και υπηρεσιών υποστήριξης και κατέδειξε την ανεπαρκή χρηματοδότηση και την ελλιπή στελέχωση του τομέα, τόσο σε τυπικό όσο και σε άτυπο πλαίσιο. Οι πιέσεις που συνεπάγεται η παροχή φροντίδας για τους φροντιστές και τις οικογένειες αποκαλύφθηκαν σαφώς και η συνειδητοποίηση της ανάγκης για αλλαγή ήταν αξιοσημείωτη σε ολόκληρη την ευρωπαϊκή κοινωνία μας. Σε συνδυασμό με τις μείζονες σημασίας δημογραφικές εξελίξεις και τον συνεχώς εξελισσόμενο ρόλο των γυναικών στην κοινωνία, ο τομέας της φροντίδας σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες απαιτεί σημαντικές επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις. Απαιτείται

τώρα μια συνεχής συζήτηση, η οποία θα δίνει προτεραιότητα στην ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής, ώστε να εξασφαλίζεται καλή ποιότητα οικογενειακής ζωής, να λαμβάνονται υπόψη οι γυναίκες ως πάροχοι φροντίδας και να διασφαλίζεται η καλύτερη δυνατή ποιότητα φροντίδας για όλους όσους την χρειάζονται.

Η Ομάδα του ΕΛΚ πιστεύει στη δυνατότητα του ατόμου και της οικογένειάς του να επιλέγουν τον βέλτιστο τρόπο παροχής φροντίδας για αυτούς, με την υποστήριξη της οικογένειάς τους, των φίλων και των γειτόνων τους, καθώς και των επαγγελματιών του τομέα της υγείας και της κοινωνικής μέριμνας. Είμαστε αταλάντευτοι όσον αφορά τον σεβασμό μας για το δικαίωμα στην αυτοδιάθεση και στην αυτονομία εκείνων που χρήζουν φροντίδας ή υποστήριξης. Είμαστε πεπεισμένοι ότι κάθε φροντιστής και κάθε άτομο που χρειάζεται φροντίδα γνωρίζει τι είναι καλύτερο για το ίδιο, δεδομένων των ιδιαίτερων συνθηκών του, και η υποστήριξη θα πρέπει να παρέχεται στο πλησιέστερο προς το άτομο επίπεδο, είτε αυτό είναι τοπικό, περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο, ανάλογα με τις συνθήκες σε κάθε χώρα. Ωστόσο, η ανάληψη δράσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο σε επιλεγμένους τομείς μπορεί να προσφέρει ένα μοναδικό ευρωπαϊκό όφελος, συμπληρωματικά προς τα μέτρα που λαμβάνουν τα κράτη μέλη και σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας. Αναγνωρίζουμε τα οφέλη των υψηλών προτύπων κοινωνικής προστασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μεταξύ άλλων και στον τομέα της φροντίδας, με ίσες ευκαιρίες για όλους. Η Ομάδα του ΕΛΚ επιδιώκει να αξιοποιήσει αυτή την προστιθέμενη αξία, με βάση τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, για να αξιοποιήσει όσο το δυνατόν καλύτερα

¹ Πέντε δομικά στοιχεία για την ανάπτυξη και την απασχόληση. Έγγραφο θέσεων της Ομάδας του ΕΛΚ 2015.

αυτό που συνιστά η Ευρωπαϊκή Ένωση και τις δυνατότητες που διαθέτει, ούτως ώστε να στηρίξει τους φροντιστές και όσους λαμβάνουν φροντίδα. **Σε αυτό το πλαίσιο, η Ομάδα του ΕΛΚ ζητεί την εκπόνηση μιας ευρωπαϊκής στρατηγικής για την φροντίδα, τόσο για να υποστηρίζονται οι φροντιστές στο έργο τους, όσο και για να διασφαλιστεί η βέλτιστη μέριμνα για εκείνους που λαμβάνουν φροντίδα ή χρειάζονται υποστήριξη.**

Ενώ μια ευρωπαϊκή στρατηγική για την φροντίδα θα προσφέρει μια προσέγγιση-πλαίσιο, η οποία θα λαμβάνει υπόψη τα κοινά σημεία μεταξύ όλων των τύπων φροντίδας, στην πραγματικότητα, απαιτούνται χωριστές και ειδικές δράσεις για κάθε επιμέρους τύπο φροντίδας. Ωστόσο, οι συνέργειες μεταξύ των επιμέρους δράσεων θα είναι ζωτικής σημασίας, καθώς οικοδομούν και εδραιώνουν περαιτέρω τη διαγενεακή κατανόηση και μια θετική προσέγγιση όσον αφορά τη γήρανση και την κοινωνική ένταξη. Επιπλέον, οι πολιτικές φροντίδας και οι πολιτικές για τη γήρανση θα πρέπει να είναι καλά ευθυγραμμισμένες και να λαμβάνουν υπόψη τις δημογραφικές εξελίξεις ενώ, παράλληλα, θα πρέπει να αξιοποιούν την αξία της αργυρής οικονομίας.

Ειδικότερα, οι άτυποι φροντιστές απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή, δεδομένου του εν πολλοίς μη αναγνωρισμένου και μη αμειβόμενου ρόλου τους. Η Ομάδα του ΕΛΚ αναγνωρίζει τις ιδιαιτερότητες αυτής της ομάδας φροντιστών και τονίζει την ανάγκη προσωπικής και κοινωνικής αναγνώρισης του κρίσιμου ρόλου που διαδραματίζουν και της ουσιαστικής συμβολής αυτών των γυναικών, των ανδρών και δη, των παιδιών στις κοινωνίες μας.

Τι:

Ενώ η νομική ευθύνη και αρμοδιότητα για τις κοινωνικές πολιτικές ανήκει κυρίως στα κράτη μέλη και η υλοποίηση κατάλληλων μεταρρυθμίσεων στα συστήματα φροντίδας πρέπει να πραγματοποιηθεί σε εθνικό επίπεδο, η διεξαγωγή ευρύτερης συζήτησης σε ενωσιακό επίπεδο μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην ανάπτυξη κοινών προσεγγίσεων και να συμπληρώσει τις προσπάθειες που καταβάλλονται σε εθνικό επίπεδο.

Δεδομένου ότι οι εργαζόμενοι στον τομέα της φροντίδας παρουσιάζουν υψηλή κινητικότητα εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μια κοινή ευρωπαϊκή προσέγγιση, επιπλέον των πολιτικών των κρατών μελών, θα μπορούσε να δημιουργήσει σημαντική προστιθέμενη αξία.

Η παροχή φροντίδας είναι πολύπλοκη και πολύπλευρη και ποικίλλει σημαντικά σε

ολόκληρη την ΕΕ, με αποτέλεσμα ένα πλούσιο και πολύμορφο τοπίο: Υπάρχουν διαφορετικά συστήματα για την παροχή φροντίδας στα διάφορα κράτη μέλη, διαφορές στην ποιότητα της παρεχόμενης φροντίδας (εντός και μεταξύ των κρατών μελών, μεταξύ ιδιωτικών και δημόσιων συστημάτων, αστικών και αγροτικών περιοχών, διαφορετικών ηλικιακών ομάδων), κατακερματισμένα και μη συγκρίσιμα δεδομένα, διαφορετική προσέγγιση όσον αφορά το ποιος είναι αρμόδιος για την άσκηση καθηκόντων φροντίδας, καθώς και διαφορές στην αντίληψη όσον αφορά τον ρόλο του κράτους. Ωστόσο, υπάρχουν επίσης πολλές ομοιότητες.

Τα μεταβαλλόμενα δημογραφικά πρότυπα σε ολόκληρη την ΕΕ θέτουν προκλήσεις για το μέλλον της παροχής φροντίδας, καθώς σε μια γηράσκουσα κοινωνία επιμηκύνεται η διάρκεια ζωής με σύνθετες ανάγκες υγείας, τα ποσοστά γεννήσεων μειώνονται και, κατά συνέπεια, μειώνεται ο πληθυσμός σε ηλικία εργασίας ενώ ταυτόχρονα παρατείνεται ο επαγγελματικός βίος. Ως εκ τούτου, ασκείται περαιτέρω πίεση στις δημόσιες δαπάνες. Ωστόσο, η μεγαλύτερη ενεργοποίηση των γυναικών στην αγορά εργασίας προσφέρει τη δυνατότητα ενίσχυσης της οικονομικής ανεξαρτησίας των γυναικών, που συνεπάγεται χαμηλότερες δαπάνες ανεργίας για τα κράτη μέλη και μειωμένη εξάρτηση από την κοινωνική πολιτική. Επιπλέον, υπάρχει δυναμικό για έως και 8 εκατομμύρια νέες θέσεις εργασίας στον τομέα της υγείας και της κοινωνικής μέριμνας κατά τα επόμενα 10 έτη², που θα δημιουργήσει νέες οικονομικές ευκαιρίες και θα τονώσει την ανάπτυξη και την απασχόληση. Δεδομένου ότι η εργασία στον τομέα της φροντίδας απαιτεί δεξιότητες όπως η ενσυναίσθηση και οι προσωπικές σχέσεις, οι εν λόγω θέσεις εργασίας είναι απίθανο να επηρεαστούν από την αυτοματοποίηση, στοιχείο που διασφαλίζει τη διαχρονικότητα του τομέα. Η περαιτέρω ανάπτυξη του τομέα της παροχής φροντίδας παρέχει δυνατότητες για κατάλληλη ανταπόκριση στις ανάγκες της κοινωνίας.

Επιπλέον, σε ολόκληρη την Ευρώπη, λόγω αντιλήψεων και πολιτισμικών προτύπων, οι γυναίκες επωμίζονται την ευθύνη για την πλειονότητα των καθηκόντων φροντίδας³, συχνά για ηλικιωμένους συγγενείς και ταυτόχρονα για τα παιδιά τους, με αποτέλεσμα

² Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Πράσινη βίβλος σχετικά με τη γήρανση. Ιανουάριος 2021.

³ 92 % των γυναικών στην Ευρώπη αναφέρουν ότι παρέχουν φροντίδα σε άλλους. Πηγή: Συμπεράσματα του Συμβουλίου, Αντιμετώπιση του μισθολογικού χάσματος μεταξύ των φύλων: Αποτίμηση και καταμερισμός της αμειβόμενης εργασίας και της μη αμειβόμενης εργασίας φροντίδας, Βρυξέλλες, 2 Δεκεμβρίου 2020.

να δημιουργείται ένα «χάσμα φροντίδας» που συμβάλλει σημαντικά στο χάσμα μεταξύ των φύλων όσον αφορά την απασχόληση. Η φροντίδα παιδιών⁴ ή συγγενών⁵ ορίζεται από τις γυναίκες στην ΕΕ ως ο συνηθέστερη αιτία μείωσης του ωραρίου εργασίας ή απόσυρσης από την αγορά εργασίας. Επιπλέον, ο οριζόντιος και κάθετος διαχωρισμός της αγοράς εργασίας επιδεινώνεται, καθώς οι γυναίκες αναλαμβάνουν βραχυπρόθεσμη, μερική ή επισφαλής, ακόμη και άτυπη απασχόληση⁶, που μπορεί να προσαρμοστεί σε ένα πρόγραμμα παροχής φροντίδας, γεγονός που επηρεάζει άμεσα τις βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες αποδοχές τους και συμβάλλει στο μισθολογικό χάσμα μεταξύ των φύλων. Τούτο επιφέρει μείωση του επιπέδου των φόρων που καταβάλλονται στα κράτη μέλη και συνεπάγεται χαμηλότερες εισφορές στα συνταξιοδοτικά ταμεία, σε συνδυασμό με πρόσθετες δαπάνες υπό μορφή κοινωνικών παροχών και δαπανών υγειονομικής περίθαλψης. Ιδίως μακροπρόθεσμα, αυτές οι επιλογές σταδιοδρομίας επηρεάζουν σημαντικά την οικονομική ανεξαρτησία των φροντιστριών όταν φτάσουν σε μεγάλη ηλικία και επιτείνουν το συνταξιοδοτικό χάσμα μεταξύ των φύλων και τον κίνδυνο φτώχειας.

Τέλος, η ανεξάρτητη διαβίωση και η ελευθερία των ατόμων να ζήσουν όσο το δυνατόν περισσότερο στο σπίτι τους θα πρέπει να αποτελούν φιλοδοξία και εφικτό στόχο για όλους τους πολίτες. Μέχρι σήμερα, η φροντίδα σε ιδρύματα αποτελεί συνήθως τον κανόνα σε ορισμένα κράτη μέλη και εξακολουθεί να είναι πολύ διαδεδομένη σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, έχει ξεκινήσει η μετατόπιση προς την φροντίδα των ατόμων που τη χρειάζονται στον χώρο τους, με την υποστήριξη των κρατικών υπηρεσιών, όπου χρειάζεται, και των επαγγελματιών του ιατρικού τομέα και του τομέα της κοινωνικής μέριμνας. Δεδομένου ότι τα κράτη μέλη της ΕΕ και η Ένωση στο σύνολό της εξετάζουν το μέλλον των υπηρεσιών φροντίδας και τα μέτρα που χρειάζεται να ληφθούν, πρέπει να εξεταστεί ο καλύτερος τρόπος στήριξης των ατόμων ώστε να παραμείνουν στο σπίτι τους όσο το δυνατόν περισσότερο. Η πρόοδος όσον αφορά την ψηφιοποίηση και τα ψηφιακά εργαλεία υγείας μπορεί να συμβάλει διευκολύνοντας την ανεξάρτητη διαβίωση.

Με ποιον τρόπο;

Η πανδημία COVID-19 ανέδειξε τη σημασία του έργου των φροντιστών, στην πραγματικότητα όμως οι φροντιστές στηρίζουν και φροντίζουν τις οικογένειές τους, τους φίλους και τους γείτονές τους διαχρονικά. Η καθημερινή τους πραγματικότητα και οι ευθύνες που έχουν επωμιστεί αποτελούν παράδειγμα για ό,τι καλύτερο αντιπροσωπεύει η Ευρώπη. Όλοι

οι τυπικοί και άτυποι φροντιστές αξίζουν πολύ περισσότερα από ένα χειροκρότημα. Συνεπώς, η Ομάδα του ΕΛΚ ζητεί:

- > **μια ευρωπαϊκή στρατηγική για την φροντίδα**, με ισχυρή διάσταση φύλου, που θα υιοθετεί μια ολιστική και δια βίου προσέγγιση της φροντίδας ενώ, παράλληλα, θα εξετάζει ειδικά μέτρα και δράσεις τόσο για τους φροντιστές όσο και για αυτούς που λαμβάνουν φροντίδα τόσο στον τομέα της τυπικής παροχής φροντίδας όσο και άτυπα στο σπίτι. Η στρατηγική θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη, μεταξύ άλλων, τη στρατηγική για την ισότητα των φύλων και την ευρωπαϊκή στρατηγική για την αναπηρία, και θα πρέπει να συμπληρώνει τις δράσεις των κρατών μελών με σεβασμό στην αρχή της επικουρικότητας. Θα αντιμετωπίζει ολιστικά την παροχή φροντίδας και θα αποσκοπεί στη βελτίωση της συνεργασίας και του συντονισμού όλων των ταμείων και μέτρων που είναι επωφελή για τους Ευρωπαίους φροντιστές και για τα άτομα για τα οποία μεριμνούν. Επιπλέον, θα έχει στόχο την ενίσχυση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας και τη διασφάλιση μακροπρόθεσμων στρατηγικών επενδύσεων για όσους χρήζουν φροντίδας και για τους φροντιστές τους.

Μια τέτοια στρατηγική πρέπει να περιλαμβάνει:

Δεδομένα

- > Τη συλλογή τακτικών, ολοκληρωμένων και δημόσια προσβάσιμων δεδομένων σχετικά με την κατάσταση των φροντιστών και αυτών που λαμβάνουν φροντίδα (παιδιά, ηλικιωμένοι και άτομα με αναπηρία), με ανάλυση ανά φύλο, ηλικία, είδος της παρεχόμενης ή ληφθείσας φροντίδας, καθώς και το πλαίσιο εντός του οποίου παρέχεται (ιδιωτικό ή δημόσιο). Αυτό θα χρησιμεύσει ως βάση για την εκπόνηση της στρατηγικής. Επιπλέον, μια τέτοια συλλογή δεδομένων σε επίπεδο ΕΕ θα μπορούσε να αποτελέσει τη βάση για τη θέσπιση ενός δείκτη σχετικά με τη φροντίδα στο μέλλον.
- > Μια πανευρωπαϊκή μελέτη για την αξιολόγηση των αναγκών των φροντιστών σε

⁴ Οι γυναίκες αντιπροσωπεύουν το 58 % του συνόλου των ατόμων που αναλαμβάνουν τη φροντίδα παιδιών. Πηγή: Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE), 2019

⁵ Οι γυναίκες αντιπροσωπεύουν το 62 % των άτυπων φροντιστών για ηλικιωμένους ή άτομα με αναπηρία. Πηγή: Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE), 2019

⁶ Μεταξύ των άτυπων φροντιστών, εργάζεται το 42 % των γυναικών, σε σύγκριση με το 56 % των ανδρών. Πηγή: Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE), 2019

κάθε κράτος μέλος, με στόχο την επίτευξη συμφωνίας σχετικά με έναν σαφή και ευρύ ορισμό της τυπικής και της άτυπης φροντίδας.

Ισότητα των φύλων και ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής

- > Διεξαγωγή έρευνας σχετικά με την οικονομική αξία της φροντίδας, η οποία θα λαμβάνει υπόψη το κόστος της μείωσης της απασχόλησης των γυναικών ή της απόσυρσής τους από την αγορά εργασίας και τις επιπτώσεις όσον αφορά τη μείωση του μισθολογικού χάσματος μεταξύ των φύλων.
- > Έγκριση από όλα τα κράτη μέλη αποτελεσματικών πολιτικών για την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής με σκοπό την περαιτέρω διαφύλαξη της οικογενειακής ζωής, με βάση την οδηγία για την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής, η οποία θέτει ευρωπαϊκά ελάχιστα πρότυπα για την παροχή φροντίδας, την άδεια πατρότητας και τη γονική άδεια. Η ορθή μεταφορά και εφαρμογή της οδηγίας θα πρέπει να παρακολουθείται στενά.
- > Πρόταση σύστασης του Συμβουλίου για την παροχή φροντίδας.
- > Διερεύνηση από τα κράτη μέλη και ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών σχετικά με τον καλύτερο τρόπο υποστήριξης κοινωνικών ομάδων με ιδιαίτερες ανάγκες φροντίδας, συμπεριλαμβανομένων των μόνων γονέων, των γονέων που έχουν παιδιά με σοβαρές ασθένειες, όπως ο καρκίνος, ή παιδιά με αναπηρία.
- > Εξέταση από τα κράτη μέλη και ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να αποτυπωθεί στα συνταξιοδοτικά συστήματα το χρονικό διάστημα που αφιερώνεται σε καθήκοντα φροντίδας, προκειμένου να μειωθεί και τελικά να εξαλειφθεί το συνταξιοδοτικό χάσμα μεταξύ των φύλων.

Φροντίδα & Απασχόληση

- > Στοχευμένη αναβάθμιση των δεξιοτήτων και επανεπίδειξη των εργαζομένων ώστε να ληφθεί υπόψη το αυξανόμενο δυναμικό απασχόλησης στον τομέα της φροντίδας, με αξιοποίηση, μεταξύ άλλων, του θεματολογίου δεξιοτήτων για την Ευρώπη, του συμφώνου δεξιοτήτων, του ΕΚΤ+, της πρωτοβουλίας για την απασχόληση των νέων, του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης και του προγράμματος «Η ΕΕ για την υγεία».

- > Αναγνώριση των δεξιοτήτων των φροντιστών μέσω διαδικασίας πιστοποίησης, προκειμένου να βελτιωθεί η πρόσβασή τους στην κατάρτιση, την ενημέρωση και την παροχή συμβουλών σχετικά με την φροντίδα, τη μέριμνα και τα κατάλληλα μέτρα εξισορρόπησης παροχής φροντίδας και ιδιωτικής ζωής σε επίπεδο κρατών μελών, ώστε να καταστεί δυνατή η προώθηση της αμοιβαίας αναγνώρισης των δεξιοτήτων. Ένα τέτοιο σύστημα θα μπορούσε να λαμβάνει υπόψη το ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς και συσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων (ECTS).
- > Μέτρα για την αντιμετώπιση της άτυπης παροχής φροντίδας με την επισημοποίηση και την αναγνώρισή της σε επίπεδο κρατών μελών, την προώθηση της πρόσβασης στα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης, την περαιτέρω προώθηση της παγίωσης της άδειας φροντιστών, την αναγνώριση των δεξιοτήτων και την παροχή δυνατοτήτων επαγγελματικής εξέλιξης. Η ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής και οι υπηρεσίες φροντίδας ανάπαυλας τόσο για τον φροντιστή όσο και για το άτομο που χρειάζεται φροντίδα είναι ουσιαστικής σημασίας. Για τους σκοπούς των δημόσιων εσόδων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν τον καλύτερο τρόπο επισημοποίησης της απασχόλησης και, ως εκ τούτου, της είσπραξης εσόδων στον τομέα αυτό, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων φορολογικής έκπτωσης και της χρήσης δελτίων υπηρεσιών.
- > Μέτρα για την προστασία της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας των φροντιστών.

Χρήση ενωσιακών κονδυλίων

- > Λήψη μέτρων από όλα τα κράτη μέλη, τα οποία θα διευκολύνουν τη δημιουργία σύγχρονων, υψηλής ποιότητας τοπικών υποδομών, υπηρεσιών και την απασχόληση παρόχων φροντίδας για ποιοτική προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα παιδιών, καθώς και παροχή φροντίδας για ηλικιωμένους, άτομα με αναπηρία και/ή μακροχρόνιες ασθένειες. Οι υπηρεσίες αυτές πρέπει να είναι διαθέσιμες, προσβάσιμες και οικονομικά προσιτές, και για την παροχή τους να λαμβάνεται υπόψη η γεωγραφική και δημογραφική πραγματικότητα.
- > Προώθηση των επενδύσεων ενωσιακών κονδυλίων, μεταξύ άλλων του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, του προγράμματος «Η ΕΕ για την υγεία» και των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και

Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ), σε υποδομές φροντίδας, η αναγκαιότητα των οποίων επισημαίνεται συχνά στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις. Οι δαπάνες της ΕΕ για την παροχή φροντίδας θα πρέπει να παρακολουθούνται και να αξιολογούνται.

- > Διερεύνηση νέων μοντέλων φροντίδας, που συνδυάζουν έργα πολλαπλών γενεών και έργα που προάγουν την κοινωνική ένταξη, όπως η παροχή φροντίδας σε παιδιά, άτομα με αναπηρία και ηλικιωμένους, και εξέταση τέτοιων καινοτόμων προσεγγίσεων από τα κράτη μέλη.
- > Πλήρη αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχουν οι ψηφιακές λύσεις για τη στήριξη των ατόμων που χρειάζονται φροντίδα ώστε να ζουν ανεξάρτητα και αυτόνομα, συμπεριλαμβανομένης της παροχής εξατομικευμένης υγειονομικής περίθαλψης και περίθαλψης με επίκεντρο τον άνθρωπο μέσω κατάλληλων εργαλείων, καθώς και ποιοτικών δεδομένων προς ανταλλαγή και προώθηση της έρευνας και της θεραπείας σε διασυνοριακό επίπεδο.

Στόχοι

- > Το Συμβούλιο να εκδώσει σύσταση σχετικά με την «Εγγύηση για τα Παιδιά».
- > Να αναθεωρηθούν οι στόχοι της Βαρκελώνης και να διατεθεί ενωσιακή χρηματοδότηση για την επίτευξή τους.
- > Όλα τα κράτη μέλη να θέσουν στόχους σε επίπεδο ΕΕ όσον αφορά τις υπηρεσίες μακροχρόνιας φροντίδας. Οι στόχοι αυτοί θα είναι παρεμφερείς ως προς το ύψος και τη δομή με τους στόχους της Βαρκελώνης.
- > Να καταρτισθεί ένας κοινός ευρωπαϊκός ορισμός της άτυπης φροντίδας, με βάση την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, με δυνατότητες για την επισημοποίησή της.
- > Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καλείται να εξετάσει κατά πόσον είναι αποτελεσματική η απαίτηση οι δημόσιες συμβάσεις στον τομέα των υπηρεσιών κοινωνικής μέριμνας να υπόκεινται στις υποχρεώσεις που ορίζονται στην οδηγία για τις δημόσιες συμβάσεις, δεδομένου ότι το ποσοστό των διασυνοριακών συνάψεων δημόσιων συμβάσεων παραμένει σταθερά πολύ χαμηλό παρά τις προσπάθειες για περαιτέρω άνοιγμα της αγοράς.
- > Να εκπονηθούν κοινές ευρωπαϊκές κατευθυντήριες γραμμές για τη μετάβαση από την παροχή φροντίδας σε ιδρύματα στην παροχή φροντίδας σε τοπικό επίπεδο και να αναπτυχθεί οδηγός χρήσης των κονδυ-

λίων της ΕΕ, με την Επιτροπή να λειτουργεί ως πλατφόρμα ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών σχετικά με τεκμηριωμένες, καινοτόμες λύσεις, νέα μοντέλα και εργαλεία για την παροχή φροντίδας, την προώθηση της κοινωνικής ένταξης και τη διαγενεακή κατανόηση.